

مشاغل سبز^۱ و سبزشازی مشاغل

امروزه کمتر کسی است که از وضعیت محیط زیست پیرامون خود ناآگاه باشد و این موضوع فقط به محیط اطراف محدود نمی شود بلکه هنگامی که از رسانه‌های گروهی برای کسب اخبار و اطلاعات، استفاده می‌کنید چه در سطح جهانی و چه در سطح ملی، اطلاعاتی به شما ارائه می‌شود که بسیاری از آنها نشان دهنده تخریب محیط زیست و کره خاکی ما می‌باشد

و یا صبح‌ها، با بازکردن چشم، شاهد انواع آلودگی هوا، آب، خاک، زباله و ... هستید. این وضعیت با دست اندازی انسان بر طبیعت و همچنین برخی تخریب‌ها به دلایل طبیعی، موجبات ازدیاد گازهای گلخانه‌های و تغییر اقلیم را سبب شده است که تسریع در هدررفت منابع طبیعی زیست کره را به دنبال داشته است.

سوالی که در اینجا مطرح می‌شود این است که چه باید کرد؟ این موضوع معطوف به کشور ما نمی‌شود و در سال‌های گذشته، جامعه جهانی شاهد نشست‌های متعدد به منظور رویارویی با معضلات اقتصادی، اجتماعی و محیط زیستی بوده است. در گردهمایی سپتامبر سال ۲۰۰۰ اجلاس سران هزاره، کشورهای عضو سازمان ملل متحد، بندهایی را برای مبارزه و همکاری‌های بین المللی تصویب کردند که هفتمین هدف اعلامیه آنان، مربوط به مبارزه با نابودی محیط زیست بود این اعلامیه همه کشورها را موظف کرد تا با همکاری یکدیگر، علاوه بر حفظ محیط زیست، برچالش‌های اقتصادی و اجتماعی نیز

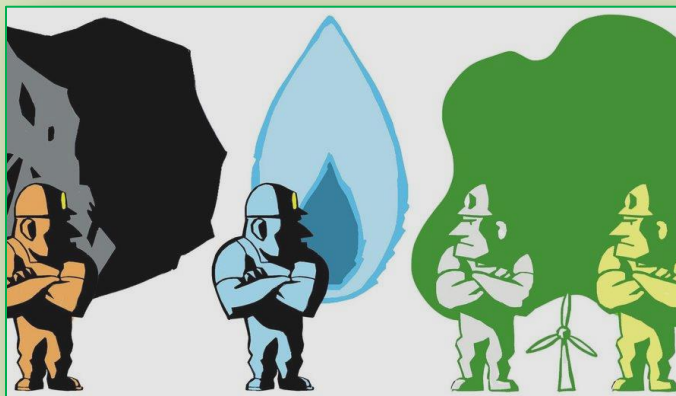

چیره شوند و از آن زمان موضوع مشاغل سبز (GREEN JOBS) در دستور کار دولت‌ها قرار گرفت.

چرا مشاغل سبز تعیین کننده است ؟

¹ Green jobs

مشاغل سبز، مشاغلی هستند که با تولید انرژی و محصولات پاک در ارتباط هستند. این مشاغل با کاهش مصرف انرژی

و منابع زیستی، به تولید پسماندهای کمتر و قابل بازیافت کمک می‌کنند و موجبات کاهش هزینه‌های بنگاه‌های اقتصادی، ارتقای بهره‌وری کار، توسعه محیط‌های کاری سالم، کاهش حوادث و اشتغال‌زایی بیشتر را فراهم می‌کنند. این مشاغل منجر به پایداری محیط زیست می‌شوند و پایداری محیط زیست به این معنا است که منابع طبیعی و منابع انرژی، برای نسل آینده نیز حفظ خواهد شد.

در گذشته شغل‌های ایجاد شده، هم راستا با محیط زیست نبودند و همین مسأله، منجر به از بین رفتن منابع طبیعی شد که امروزه آثار مخرب خود را نشان می‌دهد. از آنجایی که انسان‌ها، هرگونه فعالیتی را برای کیفیت بخشیدن به زندگی خود انجام می‌دهند، براین اساس اگر وضع با همان مشاغل گذشته پیش رود دیگر کره زمین جایی برای زندگی نخواهد داشت. بنابراین برخی افراد، با روی آوردن به فعالیت‌هایی که به حفظ محیط زیست و توسعه پایدار کمک کند موجبات ایجاد مشاغل سبز را به وجود آوردند. به عنوان مثال امروزه یکی از چالش‌هایی که سیاره زمین را به شدت تهدید می‌کند، حل معضل آلودگی‌های پلاستیکی است چراکه اگر قرار باشد هر شهروند سالانه ۲۰۰ کیسه پلاستیکی استفاده کند که فقط ۶ تا ۷ درصد آن قابل بازیافت باشد پس تا سال ۲۰۵۰ میلادی، میزان زباله‌های پلاستیکی در دریاها بیشتر از ماهی‌ها خواهد بود.

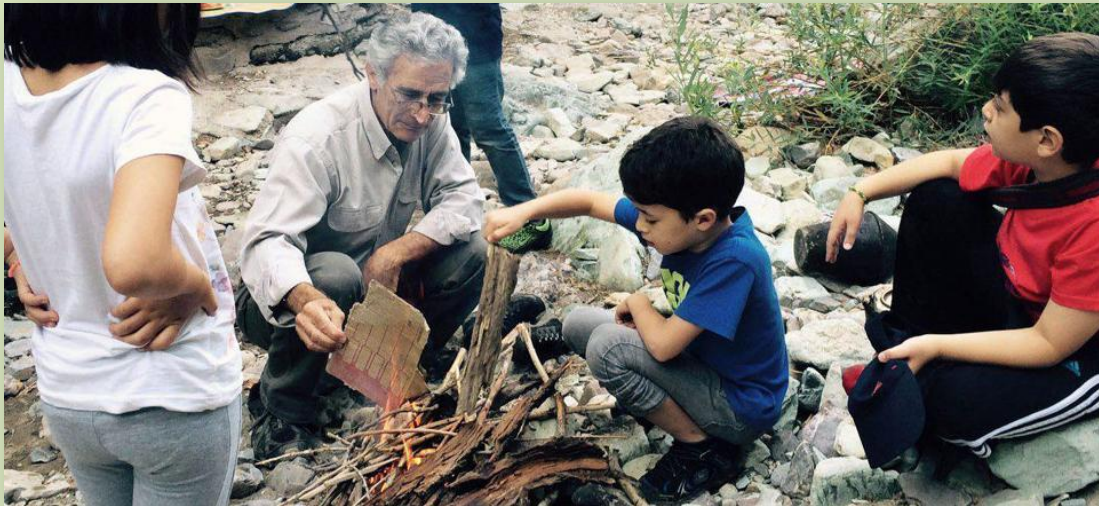
فکر حل این معضل، منجر به این شد که یک شرکت تجاری فنلاندی، شروع به تولید کیسه‌های پلاستیکی سازگار با محیط زیست کرد. ماده اولیه تولید این پلاستیک‌ها از نسل جدید کاغذ که هم به محیط زیست آسیب نمی‌زند و هم قابل بازیافت و با دوام است تهیه می‌شود و افزون بر اینکه از آثار مخرب محیط زیستی پلاستیک کم کرده است بلکه فرصت‌های شغلی جدیدی نیز در اختیار کارآفرینان حامی محیط زیست قرارداد. از سوی دیگر، جزیره ونکوور کانادا با وجود داشتن جنگل‌های غنی، برای جلوگیری از قطع درختان و کم شدن اکسیژن موجود در هوا، به فکر تولید کاغذ از سنگ و ضایعات سنگی افتادند و امروز این صنعت به عنوان یک شغل سبز به شمار می‌رود.

از دیگر مشاغل سبز، می‌توان به صنعت دوچرخه از تولید، فروش و خدماتی که می‌توان با دوچرخه ارایه داد و یا صنعت تولید سوخت‌های جایگزین، وسایل نقلیه پیشرفته الکتریکی و هیبریدی، صنعت انرژی‌های تجدیدپذیر خورشیدی، بادی و امواج دریا، انواع شغل‌های آنلاین اینترنتی، معماری سبز، صنعت اکوتوریسم، صنعت بازیافت و تصفیه فاضلاب، تولید کنندگان

گیاهان زینتی و دارویی، تولید و پرورش ماهیان، ماکیان و گونه‌های حیات وحش و ... را نام برد.

همچنین تأسیس مدارس طبیعت نیز در ایجاد مشاغل سبز موثرند و استخدام تسهیل‌گران در این مدارس به عنوان

شغلی سبز مطرح می‌شود. این تسهیل‌گران به نسل آینده در ارایه آموزش‌های لازم برای حفظ محیط زیست و انتخاب شغل‌های موفق سبز یاری می‌رسانند. از این منظر مشاغل سبز یک ارزش محسوب می‌شوند چرا که بر روی آگاهی افراد و تأثیرشان بر سیاره زمین تمرکز می‌کنند اما شمار دقیقی از این ارزش‌های سبز در دست نیست. مطالعات ۲۱ کشور جهان نشان داده است که اقتصادهایی که به سمت تولید سبز حرکت می‌کنند، اگرچه با تغییرات ساختاری آینده و تغییر شغل‌های موجود مواجه شوند ولی می‌توانند در ایجاد فرصت‌های شغلی جدید به کار خود ادامه دهند. امروزه برکسی پوشیده نیست که رشد اقتصادی بدون توجه لازم به محیط زیست، ناپایدار است و دوام نخواهد آورد. از این جهت مشاغل سبز، راه حل مسأله اشتغال و مواجهه پایدار با مشکلات محیط زیستی را تقویت می‌کند. همچنین با تقویت مشاغل سبز و توانمندسازی جوامع

محلی به منظور توسعه کسب و کارهای کوچک متناسب با حفظ منابع طبیعی، می‌توان شاهد کاهش نرخ بیکاری و خروج نیروهای بومی از مناطق روستایی بود.

از آنجاکه توسعه روزافزون بشر نباید مخل انسجام طبیعی و نابودی دیگر موجودات زنده شود، چراکه طبیعت بیش از این تاب تأمین نیازهای بشر و تحمل اثرات آن را ندارد براین اساس علی‌رغم آنکه انسان حق استفاده از مواهب طبیعی را دارد ولی نگر داشت این مواهب بدون مراقبت از سیستم به وجودآورنده اش مهیا نمی‌شود و ما نیازمند برنامه ریزی مدون و بلند مدت برای توسعه مشاغل سبز هستیم.

در پایان سخن باید گفت که در این میان، نباید از سبزشازی سایر مشاغل موجود غفلت شود و باید برای هدایت مشاغلی که به صورت سنتی در حال فعالیت هستند تدابیری اندیشیده شود. زیرا همان‌طور که در پیش گفته شد مشاغلی که از گذشته ایجاد شده‌اند بدون در نظر گرفتن استانداردهای محیط زیستی و با آلاینده‌گی و تخریب زیاد همراه بوده‌اند. از این رو با تعیین استانداردها و ملاحظات محیط زیستی که شغل‌های سنتی باید برای حفظ محیط زیست رعایت کنند می‌توان مشاغل سنتی را به مشاغل سبز تبدیل کرد و از طرفی درآمد و رشد اقتصادی بیشتر همراه با توسعه پایدار را شاهد بود.